

Kognitīvā stāvokļa novērtējums pacientiem ar multiplo sklerozi

*Signe Geižina¹, Daina Pastare^{2,3},
Andrejs Millers^{2,3}*

¹ Rīgas Stradiņa universitāte, Tālākizglītības fakultāte, Latvija

² Rīgas Stradiņa universitāte, Neuroloģijas un neiroķirurģijas katedra, Latvija

³ Paula Stradiņa Klīniskā universitātes slimnīca,
Neuroloģijas klīnika, Latvija

Ievads. Kognitīvi traucējumi sastopami 45–70% pacientu ar multiplo sklerozi (MS). Traucējumi tādās kognitīvajos rādītājos kā uzmanība, atmiņa, koncentrēšanās spēja un informācijas apstrādes ātrums var tikt diagnosticēti, izmantojot objektīvās testēšanas metodes.

Darba mērķis, materiāls un metodes. Darba mērķis bija objektīvi izvērtēt un salīdzināt kognitīvo stāvokli pacientiem ar sekundāri progresējošu (SPMS) un recidivējoši remitējošu multiplās sklerozes (RRMS) formu.

Pētījumā kognitīvais stāvoklis tika novērtēts 24 indivīdiem, no kuriem astoņi bija pacienti ar SPMS, astoņi pacienti ar RRMS un astoņi veseli indivīdi kontroles grupā. Visiem pacientiem neuroloģiskais stāvoklis tika novērtēts, izmantojot EDSS skalu (*Expanded Disability Status Scale*). Visiem pētījumā iekļautajiem indivīdiem tika veikta kognitīvā stāvokļa objektīvā testēšana, izmantojot BVMT (*Brief Visuospatial Memory Test*), SDMT (*Symbol Digit Modalities Test*) un PASAT 3 (*Paced Auditory Serial Addition Test*) testus. Ar BVMT testu tika izvērtēta pacientu vizuālā un telpiskā atmiņa. Ar SDMT un PASAT 3 testu tika izvērtēta pacientu uzmanība, informācijas apstrādes ātrums un koncentrēšanās spēja.

Rezultāti. Pētījumā analizēto pacientu vidējais vecums bija līdzīgs visās trīs analizētajās grupās. SPMS pacientu grupā vidējais vecums bija 46 ($\pm 8,832$) gadi, RRMS pacientu grupā – 42 ($\pm 7,942$) gadi, kontroles grupā – 50 ($\pm 15,62$) gadi. EDSS skaitlis pacientiem SPMS un RRMS grupā bija no 1,5 līdz 6. SPMS pacientu grupā BVMT testā T1, T2, T3 un DR mēģinājumos tika iegūti šādi vidējie rezultāti: 9, 10, 11 un 10 punkti, RRMS grupā – 7, 10, 11 un 11 punkti, savukārt kontroles grupā – 9, 11, 12 un 12 punkti. SDMT testā SPMS pacientu grupā vidējais rādītājs bija 44, RRMS pacientu grupā – 41, bet kontroles grupā – 51. PASAT 3 testā SPMS pacientu grupā vidējais rezultāts bija 45, RRMS pacientu grupā – 45 un kontroles grupā – arī 45.

Secinājumi. BVMT testā iegūtie rezultāti SPMS pacientu grupā ir salīdzinoši sliktāki nekā RRMS grupā. SDMT testā sliktākus rezultātus uzrādīja pacienti ar RRMS formu. PASAT 3 testu vidējie rādītāji ir vienādi visās trīs pacientu grupās. Lai vērtētu statistiski ticamas atšķirības kognitīvo funkciju objektīvās novērtēšanas testos pacientiem ar dažādām multiplās sklerozes formām, nepieciešams veikt turpmākus pētījumus, palielinot analizējamo pacientu un kontroles grupas indivīdu skaitu.